

منفعت عربستان از قدرت یابی القاعده در یمن

در آخرین اخبار منتشر شده در مورد وضعیت گروه القاعده یمن، شبه نظامیان این گروه روز گذشته شهرهای زنجبار مرکز استان ابین در جنوب یمن و المحفد، دومین شهر این استان واقع در جنوب شرق یمن را به اشغال خود درآوردند. پیشروی های مذکور، به دنبال خارج شدن بخش‌هایی از جنوب یمن از کنترل ارتش و کمیته‌های مردمی توسط عناصر وابسته به منصور هادی رئیس جمهور مستعفی، رخ داد. با توجه به اهمیت حضور القاعده در مناطق جنوبی یمن که نزدیکی بسیاری به آبراهه‌های بین‌المللی دارد، با حسن لاسجردی، کارشناس ارشد مسائل دنیای عرب، به گفتگو پرداخته‌ایم که در ادامه می‌خوانید:

به گزارش آران نیوز :

پیشروی‌های اخیر القاعده یمن در جنوب این کشور تا چه اندازه می‌تواند برای آینده سیاسی این کشور نگران کننده باشد؟ از زمان گذشته هم که علی عبدالله صالح بر مسند قدرت بود، در این کشور سه نیروی نظامی مهم وجود داشت: یکی نظامیان حکومتی و مربوط به علی عبدالله صالح، دیگری حوثی ها و جریان زیدی ها و سومی نیروهای القاعده بودند. اما اکنون که مناسبات این کشور به هم ریخته است، در طول دو سال گذشته به جهت اینکه نیروهای انصار الله با نظامیان در حال نبرد بودند، القاعده تلاش کرد در بازی‌ها ورود پیدا نکند و به نوعی در جلو چشم نباشد. ولی در حال حاضر که تاحدی از تب و تاب ها کاسته شده است، القاعده سعی دارد در جنوب و جنوب شرقی یمن که در واقع محل استقرار این گروه بوده، جایگاهی برای خود دست و پا کند تا در آینده بر اساس آن قدرت چانه زنی داشته باشد.

از این رو در شرایطی که نیروهای سیاسی مشغول جنگ با عربستان هستند و مقداری از توجه نیروهای انقلابی از برخی حوزه‌ها کم شد و این فرصتی برای القاعده بود که در صحنه ظاهر شود.

اما مساله مهم در این میان بحث حرکت القاعده به سمت باب المندب و آبراهه بین المللی است که بحث بر سر این است اگر خود را به آنجا برساند با چه نیرو و چه نگاهی می‌خواهد این منطقه را کنترل کند و با کدام قدرت منطقه‌ای می‌خواهد خود را همتراز کند. البته در حال حاضر این گروه پیش از آنکه به فکر مناسبات امنیتی منطقه باشد، به فکر گرفتن جغرافیایی است تا زمینه بروز و ظهور سیاسی خود را بر آن اساس ایجاد کند.

القاعده یمن اگر در این کشور قدرت پیدا کند، بیشتر برای کدام کشورها خطرناک و تهدید خواهد بود؟

القاعده در گذشته هم نشان داده است از اندیشه‌های تغذیه می‌کند که جغرافیا نمی‌شناسد و علیه همه رقبایش به شکل مثلا عملیات انتحاری و انفجار وارد میدان می‌شود. از این رو این گروه در تلاش است استراتژی آن در گرو روابط با دیگران نباشد و خود به تنهایی عمل کند. بر این اساس مانند 20 سال گذشته که از عمر القاعده می‌گذرد، این گروه تهدیدی علیه همه محسوب می‌شود. و اگر بخواهد تهدیداتی بر مبنای نژاد، قومیت و ایدئولوژی در پیش بگیرد، می‌تواند بر ضد ایران، عربستان، شیخ نشین های منطقه و حتی خود یمنی ها به دلیل درگیری‌های داخلی فعالیت کند.

مسئولیت بروز این وضعیت بر عهده کدام گروه و یا کشوری است؟

به جهت اینکه الان در حالت نه جنگ و نه صلح یمن به سر می‌برد و همه نیروهای انصارالله در نبرد با عربستان به دنبال دور کردن نیروهای خارجی از کشور هستند، یک خلاء به وجود آمده است که یک گروه دیگر می‌تواند پر کند. از این رو شاید عربستان نزدیک‌ترین نیرویی است که بخواهد در جنگ یمن، یک نیروی معارض داخلی را تهییج کند تا علیه نیروهای انقلابی مبارزه کند. بر این اساس منفعت القاعده در این است با عربستان همکاری کند.

وضعیت سیاسی در آینده شبیه سوریه خواهد بود یا افغانستان؟

یمن بیشتر شبیه افغانستان خواهد بود. چون درگیری‌های یمن برخلاف سوریه محل تصفیه سیاسی و امنیتی خیلی از کشورها نیست. دوم اینکه نیروهای معارض یمن بر خلاف گروه‌های فعال در سوریه معقول عمل می‌کنند و سوم اینکه نیروهای معارض مشخصی مانند عربستان در یمن هستند اما در سوریه این وضعیت وجود ندارد.

از این رو یمن بیشتر شبیه مدل افغانستان است به ویژه اینکه در افغانستان در گذشته زمانی که نیروهای شمال یا مجاهدین علیه نیروی خارجی می‌جنگیدند، القاعده یا برای خراب کردن بازی و یا برای سهم خواهی بروز پیدا کرد.